

nosač

miroslav antić

POLJUBAC

Svetlost i tama zarasli usnama za usne.
To je moj vaskrslji znak. Moje vatre još traju.
Težak, od jezgra načinjen, lečim metalnu potrebu
da briznem u gvozdeni plač od straha i lepote.

Moje vatre još kucaju kao velika srca.
Jedno je biti razuman, drugo je biti mudar.
Podižem se u vazduh i lepršam nad prostorom.
Kameni mir daljine sav je presvučen mojom kožom.

Moje vatre još izviru. Uvek ćemo se sretati.
Vračaću se preobražen, a ipak neponovljiv,
u krvotoku proleća, u plavim plotunim lasta,
u puzavicama kiša, u grozdovima rose,

u strpljivoj tišini što naslagama godova
grli i zida stabla dok na njih namotava trajanje...
Stojim na raskršćima i sačekujem svoje oblike.
Koliko znam da pitam, toliko znanja mi i pripada.

I
Oduvek sam se divio onima koji umeju da nacrtaju dugačko, široko i visoko.
Oni su sigurno shvatili dokle se prostire beskraj, kad im je tako lako da ga
vide i izmere.

Oduvek sam se čudio onima koji razumeju znake u kalendarima, datume,
mesece, stoleća, ili stanu pred sat i pročitaju večnost. To mora biti suluda i
neobična hrabrost usuditi se da sitniš i da komadaš vreme.

Mene je neko odmalena zatvorio u prolazno i zaključao za mnom kapije
beskonačnog. Mnogima se to događa. Sav svet se oko tebe udesi tako da
pomisliš da si svoj, da si slobodan, a u stvari si mnoštvo. Dresiran da misliš
zajedno – zato i ne volim zakletve. I zajedno da pevaš – zato i ne volim
horove. I zajednički tuguješ – zato i ne volim sahrane. Jedino sam si kad
ostariš.

Baš zbog te samoće u starosti, koja se događa naprasno tamo gde prestaje
detinjstvo, hvatao me je strah. Prvo sam samo sumnjao u to što su me učili.
Učitelj obično kaže: »Ako želiš da saznaš, pogasi sve svoje svetlosti i uputi
se za mnom.«

Odlučio sam da saznam, ali kako sam oduvek činio suprotne stvari, upalio
sam sva svetla. Te, petnaeste godine, osamdeset i trećeg dana dogodilo se
nešto što mi je dalo znak da pođem sam za sobom. Prohodao sam na
rukama.

VRATA

Četrdeset hiljada generacija
uraslo mozgom u mozak.
Od prve pojave mene, do ove pojave, mene,
nije istina da je smrt besmrtna.

Biti na otvorenom.
Biti rađanje rađanja.
Svuda gde počinje umor beskraj
natapati se suncem.

Teći kroz bezbroj dimenzija
kojima ovaj svet
liči na spljošteni list.
Nije istina da je smrt besmrtna.

Nek vreme i prostor pitaju,
kad se pomešaju sa mnom,
šta prolazi kroz čega.
Ko je putnik. Ko predeo.

II

Rođen sam u ravnici. To je zemlja bez odjeka. Tu ništa ne vraća dozive:
popiju ih daljine. Jata lete u mestu i mogu se uzabrati. I sve se priginje
zemlji. Sve je nadohvat ruke. Zar ti to ne liči na slobodu?
Tu se prostori mere svitanjima i sumracima, a vreme dužinama senki. Mlečni
put je do kolena, kao prosuta slama. Ne moraš da se penješ: zvezde rastu u
žbunju. Samo se uputiš ravno po vrežama od zlata, i posle desetak koraka
već hodaš po nebesima. Zar ti to ne liči na slobodu?
Tu večnost sklopčana drema na pragovima kuća. Vidići su ti komšije:
stanuju preko plotova. Možeš ih lepo dodirnuti, baš kao i pun mesec koji ti
obično noćiva u saksijama u prozoru. Zar ti to ne liči na slobodu?
Strahovite se visine kriju u niskim stvarima. Strahoviti se glasovi sadrže u
tišini. Strahovito je trajanje zgusnuto u trenucima. I dostojanstvo u stvarima
jednostavnim i skromnim. Eto, to su me učili da mislim i da osećam.
U glavi jednog cveta ima i blata i korenja, pa ipak miriše na svetlost i miriše
na vetar. U jednoj kapljici meda ima i sunca i livada. U jednoj kapljici kiše
tinjaju okeani. Tako su mi govorili i ja sam verovao.

Pa što sam posle toga u svojoj kristalnoj glavi uopšte imao razloga da
negujem i sumnje?

SEME

Ponovo te opominjem: svaka stvar koju dotičeš
ima sopstveno spolja i sopstveno unutra.
Ne mora oblutak biti živ samo na tvoj način,
ni mrva peska i soli, ali i oni su svetovi.

Pa sme li dan tvoj, onda, da bude tuđ i bezličan?
A kamoli tek život?

Svaka stvar koju dodirneš, sopstveni je gospodar,
ima oreol sebe i svoje sveto područje.

Tvoj puls nije množina. Ne rastače se u poplave.
Tvoj dah je usamljen pucanj. Ponovo te opominjem:
ti si svoj zametak kretanja, iz tebe rođen je početak,
ime ti je: brzina.

Stojiš nad sobom i isukan kao visoki toranj.
Kao krošnja nad stablom, urasla u tkivo svetlosti.
Kao let ptice nad trskama. Ponovo te opominjem:
sve je svesno tvog prisustva. Čeka te svečanost povratka.

Kad deca dođu na svet, ona usrču vrisak;
ti si se odmah osmehnulo sa nekom umornom nadom.
Pa budi to divno čudo što rađa sebe iz sebe
i tako na sebi povećava dostojanstvo života.

U osami svog bića ti si ta jedina veza
između žrtve sebi i svoje sopstvene milosti.
Ništa ti ne može biti bliže od tebe samog
i ništa od tebe skuplje dok sudeluješ u besmrtnom.

III

Te, petnaeste godine, osamdeset i trećeg dana, vraćao sam se kući kroz
zamagljeni lazur rane martovske večeri i ugledao na drumu povorku istih
dečaka okrenutih naglavo.

Bili su nalik na mene i odmah sam ih poznao, mada su neoštro lebdeli kroz
jedva providne slojeve svojih sanjivih svetova. Najbliži odmaknu zastor koji
je delio predeo, polako mi se približi sa osmehom u očima i reče mojim
glasom:

»Iz kakvog ste to čudnog, izvrnutog života, kad visite sa zemlje kao sa
nekakvog stropa? Sigurno vam je tako prilično neudobno. Ko vas je to
začarao?«

Da sam se uplašio i pobegao sa raskršća, izgubio tih trenutak koji se
jednom javlja u svačijem detinjstvu. Ali ja sam po prirodi bio odveć
radoznao. Savladao sam strah i, praveći se miran, uzvratilo sam sa
osmehom: »Ja sam dečak iz stvarnosti.«
»Pa svi smo mi dečaci i svi smo mi iz stvarnosti,« reče on veoma blago kao
da izgovara vradžbinu. »Svi smo iz iste igre. Izgleda da vas je neko naopako
naučio kako se živi i misli, čim hodate po blatu, a sanjarite u oblacima.«
I ovako je rekao: »Biti iz stvarnosti, znači: ne dodirivati hranu, a osećati se
sitim. Ne zapodevati kavgu, a osećati se pobednikom. Biti podnožje planine,
a osećati se vrhom. Videti mnogo dublje od sopstvenoga vida, i čuti mekše i
tiše od sopstvenoga sluha, i doticati prisnije od sopstvenoga dodira, to
znači biti iz stvarnosti i umeti se obnoviti.«

»Zbija se ne usudujem da ovo odmah shvatim,« rekao sam mu zbunjeno.
»Postoje neke stvari za koje nisam uvežban. Ako imate vremena, sedite
malo kraj drumu da probam da se naviknem na sadržinu vašeg govora.« On
me pogleda iskosa i potpuno se približi: »Vreme? A šta je to? Još nisam
čuo za vreme.«

Tog trenutka sam shvatio da nam je obojici potreban nekakav drukčije
uakladen način hitrine razmišljanja. On je mislio prebrzo, jer mislio je
svetlošću. Ja sam mislio tromo, jer umeo sam da ponovim jedino tuđa
učenja.

(Iz veće celine)

